

Asya Studies

Academic Social Studies/Akademik Sosyal Araştırmalar
DOI: 10.31455/asya.694591 / Year: 4 – Number: 11, p. 79-90, Spring 2020

YEREL GAZETELERİN HABER İÇERİKLERİNE YÖNELİK BİR ANALİZ KHABAR E- JONOOb MORNING (ŞİRAZ) BİR İÇERİK ANALİZİ

AN ANALYSIS FOR THE NEWS CONTENT OF LOCAL NEWSPAPERS (KHABAR-E
JONOOb MORNING (SIRAZ) A CONTENT ANALYSIS

Öz

Yerel basın, ulusal basına oranla yerel ve bölgesel boyutta okuyucuları ile buluşan, o bölgenin sorunlarına, problemlerine ağırlık veren önemli birer araçlardır. Yerel basınla ulusal basında yer edinebilmek ve yerel konularda halkın sorunlarını gündeme getirebilmek için, haber üretimi süreci içerisine girmektedir. Yerel basında olsa gazetenin mülkiyet yapısı ve gazetenin hâkim ideolojik karakteri içeriklerin üretimi noktasında önemlidir. İktidar erkleri ulusal basında bir tahakküm alanı inşa etme güdümünü yerel basın mecralarında da uygulayabilmekte, iktidar güdümü içerisine giren yerel basın mecralarının haber içerikleri de bu doğrultuda şekillenmekte ve dönüşüme uğrayabilmektedir. Bu çalışma ile İran'ın Şiraz kentinde varlığını sürdüren Khabar yerel gazetesinin haberlerinin konularının neler olduğu, hangi haberlere öncelik verildiği ve ulusal basının haberlerinin kullanılıp kullanılmadığının açığa çıkarılması amaçlanmıştır, bu doğrultuda 17.07 2018- 21 Temmuz 2018 tarihleri arasında şehirde günlük olarak yayınlanan Khabar gazetesinin birinci sayfalarına içerik analizi yapılmıştır. Araştırma Khabar gazetesi ile sınırlandırılmıştır. Araştırmada örneklem olarak Khabar gazetesinin seçilme nedeni, İran rejimi doğrultusunda haber içeriği üreten bir yerel gazete olmasıdır. Araştırmamın ikinci amacı ise; İran'da ekonomik göstergeli toplumsal hareketliliğinin son zamanlarda ivme kazandığı Şiraz kentinde yer alan yerel gazetenin ekonomik göstergelere yönelik haber konularına ağırlık verip vermedikleridir. Araştırma sonucuna göre, Khabar gazetesi iktidarın politik söylemleri üzerinde haber çerçevelemesi yapması, ulusal aktörlerin gazete manşetlerine taşınması, gazetenin İran rejimine yönelik içerikleri gazetede ağırlıklı olarak kullandığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ulusal Basın, Yerel Basın, Khabar Gazetesi, İçerik Analizi

Abstract

Local media are important printed media that meet their local and regional readers compared to the national press and focus on the problems and problems of that region. It is in the process of news production in order to take place in the national press with the local press and to raise the problems of the public on local issues. Even in the local press, the ownership structure of the newspaper and the dominant ideological character of the newspaper are important in terms of content production. The powers of rulership can also apply the incentive to build an area of domination in the national press, as well as the news content of the local press channels that fall under the direction of power, and can be transformed accordingly. With this study, it was aimed to reveal the subjects of the news of the Khabar local newspaper, which is printed daily in Shiraz, Iran, and of which news are prioritized, and whether the news of the national press are used or not, to the first pages of the daily Khabar newspaper published in the city between 17.07 2018 and 21 July 2018. The content analysis was conducted. The research was limited to the Khabar newspaper. The reason for choosing Khabar newspaper as a sample in the research is that it is a local newspaper that produces news content in line with the Iranian regime. The second purpose of my research is; Whether the local newspaper located in the city of Shiraz, where social activity with economic indicators in Iran has gained momentum recently, is giving importance to the news subjects related to economic indicators or not. According to the results of the research, it was concluded that Khabar newspaper framed news on the political discourses of the government, the national actors carried newspaper headlines, and the newspaper mainly used the contents of the Iranian regime in the newspaper.

Key Words: National Press, Local Press, Khabar, Content Analysis

Araştırma Makalesi /
Research Article

Makale Geliş Tarihi /
Article Arrival Date
25.02.2020

Makale Kabul Tarihi /
Article Accepted Date
31.03.2020

Makale Yayın Tarihi /
Article Publication Date
31.03.2020

**Asya'dan
Avrupa'ya
Uluslararası
Sosyal Bilimler
Dergisi**

Yusuf Görgülü
Yüksek Lisans Mezunu / Fırat
Üniversitesi, Sosyal Bilimler
Enstitüsü İletişim Bilimleri
Anabilim Dalı
yusufgorgulu.2107@gmail.com

ORCID ID

<https://orcid.org/0000-0002-8196-0948>

Citation Information/Kaynakça Bilgisi

Görgülü, Y. (2020). Yerel Gazetelerin Haber İçeriklerine Yönelik Bir Analiz Khabar E-Jonoob Morning (Şiraz) Bir İçerik Analizi. *Asya Studies-Academic Social Studies/Akademik Sosyal Araştırmalar*, Year: 4, Number: 11, Spring, p. 79-90.

1. Giriş

Kitle iletişim araçlarının gelişimi ile birlikte, bu araçlar toplumun tüm kesimine nüfuz etmiştir. Kitle iletişim araçlarının bu olağanüstü gelişimi ile toplumun dönüşümü, değişimi, daha hızlı bir şekilde gerçekleşmiştir. Özellikle kitle iletişim araçları içerisinde önemli bir yere sahip olan gazeteler toplumun dinamiklerini etkileme, iktidarın ideoloji üretimi ve bu ideolojinin kitlelere benimsetilmesi noktasında önemli bir yere sahiptir.

Bireyler toplumda yaşanan olaylara karşı ilgisiz değildirler. İnsanlar doğaları gereği merak duygusuna sahiptir ve bu merak duygusu kitle iletişim araçları vasıtası ile karşılanabilmektedir. Yerel basında bu kitlelerin ihtiyaçların giderilmesinde önemli bir araçtır.

Yerel basınlar genellikle o bölgeye has özellikleri, problemleri, bölge halkının şikâyet ve önerilerine gazete sütunlarında yer verirken, ulusal basında da bu eksenlerin yer almasını istemektedir. Bu sayede yerel basın iki önemli işlevini yerine getirme çabası içerisinde girmektedir. Birincisi yerel halkın sorunları ve yerel ölçüde bilgileri yerel halk ile paylaşmak, ikincisi ise ulusal basında kendisine yer edinebilmek. Yerel gazeteler, sunmuş oldukları bilgi bütünü ile kitlelerin ihtiyaçlarını karşılarken, diğer yandan ise; bu içeriklerin hazırlanması aşamasında haberin önemli, yakın, ilginç, etkililik olgularına dikkat etmek zorundadır. Çünkü haber içeriklerinin özensiz, bilgi yönünden noksan oluşu, etkin olmayışı gibi sebepler o toplumun bireyleri tarafından benimsenmeyecek, bu durumda da gazete tam olarak varlığını sürdüremeyecektir.

Modern demokrasinin bir sesi olarak, sosyal, kültürel ve ekonomik katmanlara sesini duyurmak ulusal basının olduğu kadar yerel basında amaçları arasında yer almaktadır. Bu katmanların basın unsuru ile başarıya ulaşabilmesi için öncelikle basının çok sesliliğe yönelik güdüm içerisine girip, tek sesliliğine yönelik adım atmaması gerekmektedir. Neo-liberal ortamının yaratmış olduğu medyada tekelleşme ile birlikte çok seslilik zamanla kaybolmuş ve sermaye sahiplerinin sunmuş oldukları metaları halka benimsetme güdümü içerisine girilmiştir. Gerek ulusal basın gerekse yerel basında bu medyanın yoğunlaşma ve medyanın sermayeleştirilmesi amacıyla hizmet etmesi ile birlikte kamu hizmeti anlayışı yerini sermaye meta üretimine getirmiştir.

Bu çalışmanın amacı, İran'ın Şiraz kentinde varlığını sürdüren Khabar yerel gazetesinin haber içerisinde konularının neler olduğu, hangi haberlere öncelik verildiği ve ulusal basının haberlerinin kullanılıp kullanılmadığının açığa çıkarılması amaçlanmıştır, bu doğrultuda 17-21 Temmuz 2018 tarihleri arasında şehirde günlük olarak yayınlanan Khabar gazetesinin birinci sayfalarına içerik analizi yapılmıştır.

2. Yerel Gazete Kavramı ve Yerel Basının İşlevleri

Yerel kavramı, ulusal kadar geniş çapta bir alan olmayan, bir yere, çevreye özgü olan dar alan anlamına gelmektedir. Basın kavramı ise, kitle iletişim araçları ile belirli bir zaman dilimi içerisinde toplumun ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik ortaya çıkan, belirli bir bütçesi, mülkiyeti ve zihniyeti olan araçlardır. Başka bir tanıma göre basın, yerel, ulusal ve uluslararası bir özellik kazanan, özünde özerk bir yapı olarak her türlü gündemi yaratma gücü olan basılı kitle iletişim araçlarıdır. Basın bir denetim mekanizması olarak, devlet ile kamular arasında bir iletişim ağı örnektir.

Yerel basın, yurdun muhtelif yerlerinde özellikle büyük kentler dışındaki yerleşim birimlerinde il, ilçe ve beldelerde günlük, haftalık veya daha fazla aralıklarla yayınlanan, yayımlandıkları mahallin haber, havadis ve sorunlarını dile getiren halkın istediklerini ilgililere aksettirmeyi hedefleyen yazılı basın organlarıdır (Ünal, 1996: 1068). Yüksel ve Gürcan'a (2007: 7) göre "Ülke geneli yerine, daha dar dağıtımla bir ya da birkaç il/ilçedeki okura ulaşan, belirli il ya da bölgeye ilişkin haberlerin yoğunlukta bulunduğu basılı periyodik yayınların bütünü" olarak tanımlanmıştır.

Yerel basınlar genellikle o bölgeye has özellikleri, problemleri, bölge halkının şikâyet ve önerilerini gazete sütunlarında yer verirken, ulusal basında da bu eksenlerin yer almasını istemektedir. Bu sayede yerel basın iki önemli işlevini yerine getirme çabası içerisinde girmektedir. Birincisi yerel halkın sorunları ve yerel ölçüde bilgileri yerel halk ile paylaşmak, ikincisi ise ulusal basında kendisine yer edinebilmek.

Ulusoy'a (2003: 106) göre, yerel basının güçlü konumda olduğu bölgelerde, o yörenin insanları demokrasiye, kişisel ve toplumsal haklarına daha kuvvetli bir şekilde sahip çıkabilmekte, istek ve ihtiyaçlarını daha rahat dile getirebilme imkânına sahip bulunmakta ve bunların işleyişini takip edebilmektedir. Vural'ın da belirttiği gibi (2007: 377) Yerel kamuoyunun bir iletişim kurumu durumunda olan yerel basın, etkin olduğu kent ya da bölgede yerel kamuoyunun oluşmasında etkili ve işlevsel

kurumlardan biridir. O kent ya da bölgede yaşayan insanların, kendi çevresine dair konularda dili, gözü ve kulağıdır.

Kültürel bir tüketim mecrası olarak görülebilecek olan yerel basın ile kentteki insanların sosyal, ekonomik, siyasal ihtiyaçları belirgin oranda giderilmekte, kente yönelik izlenimlerin yaratılmasında yerel basın önemli bir araç olarak ortaya çıkmaktadır. Yerel bir kimliği yansıtırma noktasında önemli bir mecra olan yerel basın ile yerel değerlerin kitlelere aktarılması da yerel basının önemli işlevlerinden birisi olarak görülebilir.

Yerel basın kamuoyunun harekete geçmesi ya da şehirde yaşayanlar için çalışmaların yatırımların, uygulamaların hayata geçirilmesi noktasında yöneticileri harekete geçirme gücüne sahiptir (Vural, 2007: 337). Bu noktada yerel gazeteler birer denetim gücüne tabi olmakta, yönetici ve halk arasında birer aracı rol üstlenmektedir.

Bir bölgede sağlıklı bir kamuoyunun oluşturulması noktasında yerel gazeteler önemli bir araç olarak karşımıza çıkmaktadır. Kamuoyunu eğitime, kamuoyuna yön verme noktasında önemli bir mecra olarak çıkan yerel basın, toplumla kamular arasında bir köprü olma işlevini yerine getirmektedir. Kışlalı'ya (1997: 331) göre kamuoyunun öne sürüldüğü gibi sağlıklı oluşabilmesinin üç koşulu; bireylerin yeterli ve doğru haber almalarına, aldıkları bilgileri duygularından uzak, akıllarıyla değerlendirmelerine ve "çıkar sağlama umuduyla" kamu işlerine yakın bir ilgi göstermelerine bağlıdır.

17. yüzyılda modern anlamda gazetelerin ortaya çıkması ile birlikte bireylerin olanlar hakkındaki bilgileri de artmıştır. Bu süreç içerisinde bireyler üzerinde bilginin varlığının tesisi ile birlikte gazeteler üzerinde birer kamuoyu oluşturma süreci de kolaylaşmıştır. Özellikle de sanayileşme ile birlikte kentleşmenin varlığı ve bireylerin bir arada bulunarak, tartışma, konuşma ortamları meydana gelmiştir. Bu durumlarla birlikte siyasal sistemlerin de varlığının mevcut oluşumu ile birlikte kamuoyu resmi bir yapıya dönüşmüş oldu. Kamuoyunun resmi bir durum alması ile birlikte siyasal sistemlerde kamuoyunun etkileme ve yönlendirme çabaları içerisinde kendilerini bulmuşlardır.

Yerel basının en önemli işlevlerinden birisi olan kamu hizmetlerinin halka duyurulması işlevidir. Bu işlevle birlikte kamusal alanda halkın doğru bilgilere ulaşması önemlidir. Çünkü bireyler kamusal alanın birer omurgasıdır. Bireyler bu kamusal alan içerisinde birer denetleyici kuşak konumundadır. Fakat günümüzde neo-liberal ortamının varlığından dolayı kamusal alanın denetleyici kuşak olarak bireylerin denetiminden daha çok, iktidarların kamusal alanın denetleyici bekçisi olduğu görülmektedir. Demokrasi kültürünün gelişebilmesi ve sağlam bir zeminde durabilmesi için kamusal alanda bu denetleme bekçisi konumunda bireylerin yer alması gerekmektedir. Bu da objektif, yalın, doğru bilgi anlayışı doğrultusunda hareket eden bir basın ile sağlanabilir.

3. İran Basımına Genel Bir Bakış

İran'da 19.yüzyılda başlayan Batılılaşma serüveni ve bunun bir uzantısı olarak görülebilecek Meşrutiyet hareketleri sonrasında İran'a ilk matbaa gelmiştir. Fakat ilk matbuatın zamanı ile ilgili kesin bir bilgi bulunmamaktadır. İran'da 15. Yüzyıllara kadar uzanan kâğıt üretim fabrikaları olmakla birlikte İran'da matbuatın tarihi o yıllara kadar gitmemektedir. İran'da matbaanın ülkeye girişi ve basının ülke içerisinde yaygınlaşmaya başlamasında İran krallarının Avrupa gezilerinde elde ettikleri bilgiler sonucunda yayılım göstermiştir.

İlk İran gazeteleri 19. yüzyılın ortalarında Nasir El Din Şah döneminde ortaya çıkmıştır (Abbas, 2008: 35). Bu gazetenin adı "Kargaze- Axbar'dır ve Salih Şirazi tarafından kurulmuştur (Qasemi, 2001: 192; Akt: Toulany, 2008: 22). İran'da basın ve ifade özgürlüğünü kısıtlayan ilk yazılı hükümler ise 1897 yılında hazırlanmıştır. Bu yazılı hükümde kral ve valilere, yöneticilere karşı olan kişiler için ağır cezalar öngörülmüştür. 1906 İran anayasal devrimine kadar sansür İran basınının ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir. Baskıcı bir tutum içerisinde yer alan İran'da kitlesel protesto eylemleri başlamıştır. 1905 yılında Tahran'da meydana gelen kitlesel gösteriler sonrasında Mozaffer El- Din devleti anayasal bir monarşiye dönüştürmeyi onayladı (Foran, 1993: 177). Anayasal monarşiye geçilmesi ile birlikte basına yönelik özgür bir tutum içerisine girileceği düşüncesi ortaya çıkmıştır. Anayasal monarşiye geçiş ile birlikte İran'da 1906 Anayasal devriminin altyapısı hazırlanmıştır.

1906 İran Anayasal devrimi ile birlikte ilk anayasa taslağı 5 Ağustos 1906 yılında yayınlandı ve 7 Ekim 1906'da ilk İran parlamentosu kurulmuştur. İlk Anayasa 30 Aralık 1906 yılında yürürlüğe girmiştir. 1906 İran anayasası ile birlikte basın özgürlüğünü arttırmaya yönelik girişimlerde bulunulmuştur. 1906 İran Anayasası devrimi ile birlikte sansüre yönelik tedbirler alınmaya başlandı fakat sansür tamamen ortadan kaldırılamadı.

1906 Anayasal devrimi ile birlikte basın özgürlüğü terimi belirli oranda çizilmeye başlanmıştır. İran'da çıkarılan ilk basın yasasının önsözün de basın özgürlüğünün tanımı ve çerçevesi çizilmiştir. 1906 Anayasal devrimi ile birlikte ilk basın kanununu önsözün de İran Anayasasının 20. maddesine göre “basın özgürdür ve sansür edilemez” hükmü yer almıştır.

-از-مطبوعات-ای-قوانین-از-اسنادی-۸۲۱-۶۸۲۱-ن-ون- -http://shoaresal.ir/fa/news/49802

Söz konusu dönemin önde gelen gazetelerinden olan Rûznâme-i Neda'ye Vatan (ندادی وطن) من الایمان (Vatan sevgisi imandandır) (Mucdidul İslam tarafından yayın hayatına kazandırılmıştır. “Vatan sevgisi imandandır (من الایمان) حب الوطن (spotuyla çıkan Rûznâme-i Neda'ye Vatan'da Meşrutiyet döneminde Meclis'te görüşülen konulara ağırlıklı olarak yer verilmiştir (Resulof, 2010 Akt: Özkan ve Rigiderakhshan, 2019: 983). Bu dönemde yer alan gazetelerin büyük çoğunluğu Tahran merkezlidir.

1979 yılında İran'da rejim değişmiş ve Humeyni özgür bir İran vaadi ile rejimsel devrimi gerçekleştirmiştir. 1980 sonlarında ve 1990'ların başına kadar bugünün reform hareketinin öncüsü olarak yeni bağımsız gazeteler ortaya çıkmıştır. Bu süre içerisinde en önemli reformist gazete Salam gazetesiydi (Toulany, 2008: 37). Salam gazetesi İran'da günlük tirajı 50-000, 100.000 arasında olan reformist, liberal İslam çerçevesinde haber içerik üretimi gerçekleştiren ve 1999 yılında kapatılan bir gazetedir. Salam gazetesinin kapatılmasında İran gizli servisi de etkili olmuştur (Kariman and Bahrapour, 1999: 38-39). Salam gazetesinin kapatılmasından sonra pek çok gazete ve dergi de kapatılmış basına yönelik baskı durumu tekrar ortaya çıkmıştır.

İran devriminden sonra basınla ilgili ilk yasa 14 Ağustos 1979 yılında yayınlandı (Tellenbah, 1985: 184). İkinci basın yasası ise 1986 yılında Parlamento tarafından kabul edilmiştir. Fakat 1986 İran basın yasası 1979 İran basın yasasından daha katı ve basın özgürlüğüne yönelik daha sert önlemleri içeriyordu. Humeyni başa geldikten kısa bir süre sonra da belirli bir süre sonra sansür mekanizması devreye girmiş ve basın üzerinde sıkı bir denetim kurulmuştur. Bazı yerel ve ulusal gazeteler kapatılmıştır. Aşağıdaki içerikler bu durumu kanıtlar niteliktedir.

- <https://www.rferl.org/a/1342936.html>
- http://www.bbc.com/persian/arts/story/2007/03/070316_la-cy-iran-press-1385.shtml
- <http://www.euronews.com/2013/02/01/black-Sunday-the-day-iran-arrested-journalisten>

Kapatılan gazeteler arasında önemli bir yere sahip olan Ayedegan gazetesi de bulunmaktadır. Ayedegan gazetesinin kapatılması Ayetullah Humeyni tarafından basına ve basının özgürlüğüne vurulan bir darbedir. Gazetenin kapatılma nedeni, teokrasinin muhaliflerinin görüşlerinin yayınlanması ve gazetenin liberal eksenli haber söylemleri yapması etkiliydi. (<https://odatv.com/humeyni-iranin-hurriyet-gazetesi-ayandegana-neden-ofkeliydi-1509081200.html>).

<http://www.parsine.com/fa/news/-1358> ننگ ان 14 اسد فند 14 ع ۶ سروزنامه-آی ننگ ان 22945

Hatemi 1997 yılında oyların büyük bir çoğunluğunu alarak cumhurbaşkanı olarak seçilmiş ve özgürlük ve reform vaatleri ile ön plana çıkmıştır. Hatemi halka geniş bir reform paketi sundu ve seçim dönemlerinde verdikleri vaatleri yerine getirdi (Şamsolvā ezin, 2001: 97; Akt: Toulany, 2008: 14). Hateminin reform vaatlerini yerine getirmesi ile İran basınında büyük bir gelişim görülmüş ve bu dönemde gazetelerin sayısında da artış olmuştur ve basın özgür bir süreç içerisine girmiştir. Fakat 2000’li yıllarla birlikte İran’da özgür basın susturulmaya başlanmış ve bu dönemde de pek çok gazete kapatılmış ya da lisansları iptal edilmiştir. Hatemi döneminde kapatılan gazete ve dergilerin ortak özellikleri reformist ve liberal İslam çizgisinde olmalarıdır.

Hatemi döneminde kapatılan liberal İslam ve reformist çizgideki yerel ve ulusal gazeteler arasında Salam, Zan, Khordad, Tous, Sobh-e Emruz bulunmaktadır. Bu gazetelerin yüksek tiraj oranlarına da sahip oldukları söylenebilir. Kimi gazetelerin reformist ve liberal İslam çizgisindeki sebeplerden ötürü kapandığı gibi, kimi gazeteler ise (buna Salam gazetesini gösterebiliriz), İstihbarat örgütünün müdahalesi doğrultusunda kapatılmıştır (Kariman and Bahrapour, 1999: 38-39).

Ahmedinejat’ın 2005 yılında Cumhurbaşkanı seçilmesi ile birlikte medya sektörü kötü bir dönem geçirmiş, yüksek baskı ve sansür ile karşı karşıya kalmıştır. Bu dönemde yerel ve ulusal basın denetim altına alınmış ve basın özgürlüğüne müdahalelerde bulunulmuştur. Ahmedinejat döneminde kapatılan gazeteler daha çok reformist söylem ve içerikleri üreten gazetelerdir. Aşağıdaki içerikler bu durumu doğrular niteliktedir.

- <https://www.haberler.com/obama-manseti-ahmedinejad-a-gazete-kapattirdi-haberi/>
- <https://www.theguardian.com/world/2012/sep/27/ahmadinejad-irankhamenei-power-struggle>
Ahmadinejad ally jailed and reformist daily closed in Iranian power struggle

4. Araştırmanın Metodolojisi

4.1 Araştırmanın Önemi

Kültürel bir tüketim mecrası olarak görülebilecek olan yerel basın, kentteki insanların sosyal, ekonomik, siyasal ihtiyaçları belirgin oranda gidermekte, kente yönelik izlenimlerin yaratılmasında önemli bir araç olarak ortaya çıkmaktadır. Yerel bir kimliği yansıtma noktasında önemli bir mecra olan yerel basın ile yerel değerlerin kitlelere aktarılması da yerel basının önemli işlevlerinden birisi olarak görülebilir. Yerel basınlar, kısmi oranda da olsa ulusal sorunları gündeme getirme noktasında önemli araçlardır. Fakat ulusal haber değeri olan haberleri yerel gazete içerisinde yoğun bir şekilde görmek, ulusal aktörlerin söylemlerini yerel gazete içerisinde bulmak, yerel basının ideolojik bir görünümde olduğunu bizlere göstermektedir. Bu çalışmada da İran rejimi yanlısı görünümde olan Khabar gazetesinin ulusal boyuttaki haberleri yerel boyuttaki haberlere oranla daha fazla tercih ettiğinin ortaya çıkarılması önem teşkil etmektedir.

4.2 Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, İran’ın Şiraz kentinde varlığını sürdüren Khabar yerel gazetesinin haber içerisinde konularının neler olduğu, hangi haberlere öncelik verildiği ve ulusal basının haberlerinin

kullanılıp kullanılmadığının açığa çıkarılması amaçlanmış, bu doğrultuda 17-21 Temmuz 2018 tarihleri arasında şehirde günlük olarak yayınlanan Sabah gazetesinin birinci sayfalarına içerik analizi yapılmıştır.

4.3 Araştırmanın Örnekleme ve Sınırlılıkları

Araştırmamızın örnekleme olarak İran'ın Şiraz kentinde yer alan Khabar gazetesi oluşturmaktadır. Örnekleme olarak Khabar gazetesinin seçilme sebebi, İran'da yer alan yerel gazeteler arasında yüksek oranda rejime bağlılığının gösteren bir gazete karakterinde olmasıdır. Yerel konulardan çok, siyasi ve ulusal konulara ağırlık vermesi de diğer sebepler arasındadır.

4.4 Araştırmanın Yöntemi

Yazılı, görsel, işitsel her türlü kayıtlı metinlere uygulanabilen içerik analizi, geniş ölçekli çalışmalar içinde, metinlerde kullanılan kavram ve temaların düşük maliyetle incelenmesi, meteryal sağlamadaki kolaylığı, geniş verileri kolay işlenebilen sayısal verilere dökebilmesi gibi açılardan oldukça avantajlı bir metottür (Berger, 1998: 26). Çalışmada içerik çözümlemesinin amacına göre gazetelerdeki köşe yazıları, makaleler, dergi yazıları, mektuplar, kitaplar vb. gibi birimler ele alınabilir (Yıldırım, 2015: 133). İçerik analizi yöntemi ile birlikte bir basın mecrasının içeriksel üretimi ile ilgili mülkiyet yapısı ve ideolojik tutumu gibi faktörler ortaya çıkarılabilmektedir. Kitlelerin temsil durumu, kültürel değerlerin sunumu, ideolojik verilerin işleniş biçimi, aktörlerin sunum biçimi gibi pek çok değişken ortaya çıkarılarak, gazetenin politik, sosyal ve ekonomik duruşu ile ilgili bilgiler elde edilir.

• Khabar Gazetesi

Khabar gazetesi İran'ın Şiraz kentinde faaliyet gösteren bir yerel gazetedir (abyznewslinks.com/iran.htm). Toplam sayfa sayısı değişkenlik göstermektedir. Sabah gazetesi genel olarak günlük yayınlanmaktadır. Gazete genel olarak ulusal konulara değinmekte, yerel ve bölgesel konulara fazla değinmemektedir. Khabar gazetesi rejime yakınlığı ile bilinen bir yerel gazete olarak karşımıza çıkmaktadır. Khabar gazetesini yapısal olarak sayfasının en üstünde 2 küçük kesitte bir sanat ve bir spor olmak üzere 2 haber içeriğine yer verilmekte, sayfanın orta sol kısmında sağlık, sayfanın tam ortasında da genellikle ulusal haberlere yer vermekte, sayfanın birinci sayfasının alt kısmında ise yerel gazetecilerinin köşe yazılarına yer verilmektedir. Fakat yerel gazetecilerinde genel olarak ulusal/uluslararası konulara değindiğini söyleyebiliriz.

5. Bulgular ve Yorumlar

Yapılan araştırmalar neticesinde belirlenen tarihler arasında Khabar gazetelerinin içeriklerine yönelik veriler toplanmış, tablolar oluşturularak bu tablolar üzerinde yorumlama yapılmıştır.

Şekil 1: 17.07.2018 Tarihli Khabar Gazetesi

The image shows the front page of the Khabar newspaper. The main headline is 'تحریم نفتی معلق' (Oil ban suspended) in large red letters. Below it, there's a sub-headline: 'از چراغ سبز وزیر خزانه داری آمریکا به شرکت های طرف قرارداد های ایران تا تمهیدات اروپا برای حفظ کانال های اقتصادی'. To the right, there's a photo of a hand holding a red 'STOP' sign with 'IRAN' written on it. Other headlines include 'دین از سیاست را به نسل جوان القاء کنند' (Religion is being passed to the young generation) and 'مدیر عامل مؤسسه ناخن الحجج دستبند خورد' (Director of the Nail Evidence Institute was handcuffed). The page also features a sidebar with a table of contents and various smaller articles and advertisements.

<http://khabarjonoub.ir/index.php?sal=1397&mah=04&rooz=26&I1=%EE%A0%91>

Şekil 2: 18.07.2018 Tarihli Khabar Gazetesi

پروودگارا!
هر بصاد، پنگ هاپسان فصل جیبی از رنگی مان را
ورق می زده پس پادمان شرد که سطر اور آن را همیشه
بر ما تو آغاز کنیم و شکرانه عس موثره ای که هر صبح
خطایمان می زده ای باشد که ما را از حسرت هر پیش و
کسر و درنگ منادی و مال خوشتر کنیم و از آن را
نفسمان سالی آمان که ما را از غلبه خاسی می کند.

برترین روزنامه
مقاله ای کشور
بر اساس
رتبه بندی
وزارت ارشاد

روزنامه صبح
جنوب

www.khabarjonoob.ir - www.khabarAds.ir - www.khabarjonoob.com

39th year NO. 10850-Wednesday Jul. 18, 2018 KHABAR-E-JONOOB MORNING NEWSPAPER شماره ۲۸ ۱۰۰۰ تومان - فاکت ۲ تیرم ۱۳۹۷ - شماره ۱۰۸۵۰ - پنجشنبه ۲۸ تیر ماه ۱۳۹۷

وزیر اطلاعات خبر داد:
**بازگشت ۲۱ هزار میلیارد تومان
از پول مفسدان به بیت المال**
وزیر اطلاعات با بیان این که
۲۱ هزار میلیارد تومان از پول مفسدان
اقتصادی شناسایی و به بیت
المال بازگردانده شده گفت: مبارزه
همه جانبه با مفسدان اقتصادی حتماً
باید انجام شود.
پسند صفحه ۲

۱۸۰ هزار میلیارد تومان
**پول کثیف در اقتصاد
کشور چه می کند؟**
نوبت توضیح نمایندگان مخالف
«FATF» رسیده است
**اروپا با ایران همکاری می کنیم
اما به شرط اجرای FATF**
در صفحات دیگر می خوانید
راندگان، همه تکلیفی را بمان می شوند
سال آینده ۲ کشور در کشور برگزار می شود
منوعیت واردات صنایع دستی خارجی به کشور
گرایشی از ۱۷ درصد کالاهای وارداتی منوع شد
پار هز نه های خدمات سرایی به دوش معبران
خطر بسته شدن بجزر و جمینی در ایران
پسند صفحه ۲-۵

۳۱۲ میلیون دلار
**ارز مسافرتی به جیب
چه کسانی رفت؟**
وزیر اطلاعات با بیان این که
مردم زیاد مسافرت می روند، خوب
روند این نخستین واکنش مسئولان
پسند صفحه ۲

ایران صادرات برق
به عراق را متوقف کرد
حیدرآبادی دستور جایگزینی واردات برق
ایران با عربستان را صادر کرد. رسانه های عراقی
همزمان با صدور بیانه شکست مذاکرات برای
ادامه تامین برق از ایران
پسند صفحه ۲۷

جنجال بر سر رفتار
**«نوجه وار» ترامپ
در برابر پوتین**
رییس جمهور آمریکا در پی یک
کنفرانس مشترک خبری با ولادیمیر پوتین
پسند صفحه ۲۷

علمی-توسیقی
۲۸
همه رازهای
مسئولیتی
شدن سخت ترین
نویسنده ها
سابقه قطعی تیمور کردن
را جلدی بگیرد
کدام خبر بازی
خطر مسومیت دارد؟
سالاد صوبه
هوس انگیز اما کم خاسته!
بدون مشورت اینترنوست
سنگ آفتاب نغزید
۲۵-۲۵

معبودا!
این آینه دمار فرخ (مهدی موجودت) صبح ۱۸ ارد
سرم شاهوار (ع) مسو خواتبه و د سسرگ ایران را
پس شرح تو را آن آشگر می زید و ظهور صاحب اوقات
را از ازمی خواهی. آن حضرتی که برامی و وفای را
چون عا به حسین (ع) و چون هارون به موسی (ع) به
امام زکریا امام رضا (ع) کاشان می دهد و برای همیشه
چراغ راه رهبران می شود.

برترین روزنامه
مقاله ای کشور
بر اساس
رتبه بندی
وزارت ارشاد

روزنامه صبح
جنوب

www.khabarjonoob.ir - www.khabarAds.ir - www.khabarjonoob.com

39th year NO. 10851-Thursday Jul. 19, 2018 KHABAR-E-JONOOB MORNING NEWSPAPER شماره ۲۸ ۱۰۰۰ تومان - فاکت ۲ تیرم ۱۳۹۷ - شماره ۱۰۸۵۱ - پنجشنبه ۲۸ تیر ماه ۱۳۹۷

رییس دفتر رییس جمهور اعلام کرد:
**رد ۸ بار درخواست ترامپ
برای ملاقات با روحانی**
دادستان کل کشور:
**به خدا قسم در موضوعات
فرهنگی و حجاب بر خور د قضایی
جواب نمی دهد**
ادعای جنجالی نابودی
**ایران توسط حافظ
و مولوی!**
اساتید دانشگاه و پژوهشگران
واکنش نشان دادند
تحفه یک میلیارد
و ۶۰۰ میلیون دلاری
ایرانی ها برای ترکیه
دنیا فلابه یک کم روس ها
گنجینه طلای
۱۰۰ میلیارد پوندی
بعد از ۱۳ سال پیدا شد
پسند صفحه ۲۸

دندان
سبب دندان ها
چرا بعضی غایب ها
۲۴ ساعت خسته اند!
تکسان کمتر بخورد
و بیشتر استراحت کنید
مدای کام های
پیرچشمی در جوانی
۳۰ سالگی
مرف نام
پیش از ساعت ۲۱ برای
دورمعاین از سرطان
صرف کم بسوز بجات
غلت ۱۹ درصد
سرطان های کواری
۲

۱۰۰ هزار تن گندم
نابود شد!
نماینده مجلس: مایه ای گندم
با خیس کردن گندم در آبهای ریزش
با مخلوط کردن آن با خاک و شن هزاران تن
بر وزن محصول خریداری شده اضافه می کنند
و صد ها میلیون تومان به جیب می زنند
۲۵
ترفند وارد کنندگان گروه سوم گالایی
برای دریافت ارز رسمی
**پای دلار ۷۵۰۰ تومانی
به سامانه «نیم» باز شد**
۲۵
طبق اعلام دادستانی
اندام بابک زنجانی خنثی است
۲

۳۱۲ میلیون دلار
**ارز مسافرتی به جیب
چه کسانی رفت؟**
وزیر اطلاعات با بیان این که
مردم زیاد مسافرت می روند، خوب
روند این نخستین واکنش مسئولان
پسند صفحه ۲

ایران صادرات برق
به عراق را متوقف کرد
حیدرآبادی دستور جایگزینی واردات برق
ایران با عربستان را صادر کرد. رسانه های عراقی
همزمان با صدور بیانه شکست مذاکرات برای
ادامه تامین برق از ایران
پسند صفحه ۲۷

جنجال بر سر رفتار
**«نوجه وار» ترامپ
در برابر پوتین**
رییس جمهور آمریکا در پی یک
کنفرانس مشترک خبری با ولادیمیر پوتین
پسند صفحه ۲۷

معبودا!
این آینه دمار فرخ (مهدی موجودت) صبح ۱۸ ارد
سرم شاهوار (ع) مسو خواتبه و د سسرگ ایران را
پس شرح تو را آن آشگر می زید و ظهور صاحب اوقات
را از ازمی خواهی. آن حضرتی که برامی و وفای را
چون عا به حسین (ع) و چون هارون به موسی (ع) به
امام زکریا امام رضا (ع) کاشان می دهد و برای همیشه
چراغ راه رهبران می شود.

<http://khabarjonoob.ir/index.php?sal=1397&mah=04&rooz=27&I1=%EE%A0%91>

19.07.2018 Tarihli Khabar Gazetesi

معبودا!
این آینه دمار فرخ (مهدی موجودت) صبح ۱۸ ارد
سرم شاهوار (ع) مسو خواتبه و د سسرگ ایران را
پس شرح تو را آن آشگر می زید و ظهور صاحب اوقات
را از ازمی خواهی. آن حضرتی که برامی و وفای را
چون عا به حسین (ع) و چون هارون به موسی (ع) به
امام زکریا امام رضا (ع) کاشان می دهد و برای همیشه
چراغ راه رهبران می شود.

برترین روزنامه
مقاله ای کشور
بر اساس
رتبه بندی
وزارت ارشاد

روزنامه صبح
جنوب

www.khabarjonoob.ir - www.khabarAds.ir - www.khabarjonoob.com

39th year NO. 10851-Thursday Jul. 19, 2018 KHABAR-E-JONOOB MORNING NEWSPAPER شماره ۲۸ ۱۰۰۰ تومان - فاکت ۲ تیرم ۱۳۹۷ - شماره ۱۰۸۵۱ - پنجشنبه ۲۸ تیر ماه ۱۳۹۷

رییس دفتر رییس جمهور اعلام کرد:
**۸ بار در خواست ترامپ
برای ملاقات با روحانی**
دادستان کل کشور:
**به خدا قسم در موضوعات
فرهنگی و حجاب بر خور د قضایی
جواب نمی دهد**
ادعای جنجالی نابودی
**ایران توسط حافظ
و مولوی!**
اساتید دانشگاه و پژوهشگران
واکنش نشان دادند
تحفه یک میلیارد
و ۶۰۰ میلیون دلاری
ایرانی ها برای ترکیه
دنیا فلابه یک کم روس ها
گنجینه طلای
۱۰۰ میلیارد پوندی
بعد از ۱۳ سال پیدا شد
پسند صفحه ۲۸

۱۰۰ هزار تن گندم
نابود شد!
نماینده مجلس: مایه ای گندم
با خیس کردن گندم در آبهای ریزش
با مخلوط کردن آن با خاک و شن هزاران تن
بر وزن محصول خریداری شده اضافه می کنند
و صد ها میلیون تومان به جیب می زنند
۲۵
ترفند وارد کنندگان گروه سوم گالایی
برای دریافت ارز رسمی
**پای دلار ۷۵۰۰ تومانی
به سامانه «نیم» باز شد**
۲۵
طبق اعلام دادستانی
اندام بابک زنجانی خنثی است
۲

۳۱۲ میلیون دلار
**ارز مسافرتی به جیب
چه کسانی رفت؟**
وزیر اطلاعات با بیان این که
مردم زیاد مسافرت می روند، خوب
روند این نخستین واکنش مسئولان
پسند صفحه ۲

ایران صادرات برق
به عراق را متوقف کرد
حیدرآبادی دستور جایگزینی واردات برق
ایران با عربستان را صادر کرد. رسانه های عراقی
همزمان با صدور بیانه شکست مذاکرات برای
ادامه تامین برق از ایران
پسند صفحه ۲۷

جنجال بر سر رفتار
**«نوجه وار» ترامپ
در برابر پوتین**
رییس جمهور آمریکا در پی یک
کنفرانس مشترک خبری با ولادیمیر پوتین
پسند صفحه ۲۷

معبودا!
این آینه دمار فرخ (مهدی موجودت) صبح ۱۸ ارد
سرم شاهوار (ع) مسو خواتبه و د سسرگ ایران را
پس شرح تو را آن آشگر می زید و ظهور صاحب اوقات
را از ازمی خواهی. آن حضرتی که برامی و وفای را
چون عا به حسین (ع) و چون هارون به موسی (ع) به
امام زکریا امام رضا (ع) کاشان می دهد و برای همیشه
چراغ راه رهبران می شود.

<http://khabarjonoob.ir/index.php?sal=1397&mah=04&rooz=28&I1=%EE%A0%91>

21.07.2018 Tarihli Khabar Gazetesi

www.khabarjonoub.ir - www.khabarAds.ir - www.khabarjonoub.com

39th Year, NO. 10852, Saturday, July 21, 2018

30 سالگی و نیم - شماره 1-852 - شنبه ۳۰ تیر ماه ۱۳۹۷

1000 تومان - کفایت: ۲ درهم

22 صفحه

39th Year, NO. 10852, Saturday, July 21, 2018

30 سالگی و نیم - شماره 1-852 - شنبه ۳۰ تیر ماه ۱۳۹۷

1000 تومان - کفایت: ۲ درهم

22 صفحه

<http://khabarjonoub.ir/index.php?sal=1397&mah=04&rooz=30&I1=%EE%AO%91>

Tablo 1: 11-17 Temmuz 2018 Tarihlerinde Gazetenin Birinci Sayfalarındaki Haber Sayısı

Gazete Adı	17.07.2018	18.07.2018	19.07.2018	21.07	Toplam
Khabar Gazetesi (Şiraz)	24	20	21	15	80

Tablo 1'de İran yerel gazeteleri arasında yer alan Khabar gazetesinin 17.07.2018 ile 21.07.2018 tarihleri arasında yer alan haberlerin birinci sayfadaki haber sayılarına yer verilmiştir. Araştırmanın yapıldığı süre zarfında Toplam 80 haber içeriğine ulaşılmıştır. Yerel gazetenin yayımlanan haber sayılarında farklılıklar mevcuttur. Araştırma süreci içerisinde 20.07.2018 tarihinde gazete yayına çıkmamıştır.

Tablo 2: 11-17 Temmuz 2018 Tarihlerinde Gazetelerinde Yayımlanan Yerel- Ulusal- Bölgesel Haberlerin Dağılımı

Tarih ve Gazete Adı	Yerel Haber	Ulusal/Uluslararası Haber	Bölgesel Haber
17.07.2018 Khabar	(1) % 2.86	(8) 22.88	0
18.07.2018 Khabar	(3) % 8.58	(6) % 17.16	(1)(Suudi Arabistan) % 2.86
19.07.2018 Khabar	(1) 2.86	(8) 22.88	(1) Türkiye, ekonomi içerikli haber % 2.86
20.07.2018 Khabar	-	-	-

21.07.2018 Khabar	(1) %2.86	(5) 14.3	0
Toplam	(6) %17.16	(27) %77.22	(2) %5.72

Tablo 2’de 17.07.2018 ile 21.07.2018 tarihleri arasında İran yerel gazeteleri içerisinde yer alan Khabar gazetesinin yerel, ulusal/uluslararası ve bölgesel haberlerin dağılımları gösterilmiştir. Khabar gazetesi ağırlıklı olarak ulusal haberlere haber sayfalarında yer verdiği görülmüştür. Bölgesel ve yerel haber oranları ulusal haber oranlarına göre azdır. Bu durumun temel sebebi, gazetenin mülkiyet yapıları ile açıklanabilir. Khabar gazetesinin mülkiyet yapısı iktidara yakınlığı ile bilinen, iktidarın söylemlerini gazete sayfalarına sunan bir yapıdadır. Sabah gazetesinde Şiraz kentine yönelik güncel haber içeriklerinin sayılarının oldukça düşük olduğu gözlenmiştir.

Tablo:3 Yerel Gazetelerde Yer Alan Haberlerin Konusal Dağılımı

Tarih ve Gazete Adı	Güncel	Ekonomi	Sağlık	Eğitim	Siyasi	Güvenlik	Sanat Spor Kültürel	Toplam
17.07 Khabar Gazetesi	(8) %10	(6) %7.5	(5)%6.25	-	(2) %2.5	(1) %1.25	(2) %2.5	24
18.07 Khabar Gazetesi	(2) %2.5	(5) %6.25	(7) %8.75	(1) %1.25	(3) %3.75	-	(2) %2.5	20
19.07 Khabar Gazetesi	(4) %5	(5) %6.25	(6) %7.5	-	(4) %5.0	-	(2) %2.5	21
21.07 Khabar Gazetesi	(2) %2.5	(2) %2.5	(6) %7.5	-	(3) %3.75	-	(2) %2.5	15
Toplam	%20	%22.50	%30	%1.25	%15.0	%1.25	%10	80

Tablo 3’te Khabar gazetesinin araştırma zamanı içerisinde yer alan konusal dağılımı tespit edilmiştir. Genel olarak incelediğimiz zaman Khabar gazetesinin güncel haberleri ulusal boyutta ele aldıkları tespit edilmiştir. Ayrıca Khabar gazetesi, ekonomik konulara daha fazla yer verirken, bunun yanında siyasal pratikleri daha çok ulusal boyutta ele almıştır. 17.07.2018 tarihinde Khabar gazetesi, 8 güncel haberle okuyucuları ile buluşurken bunu 6 haberle ekonomi, 5 haberle sağlık, 2 haberle siyasi konular izlemektedir. Ekonomi haberleri daha çok ulusal ölçekte değerlendirilmiş, “işsizlik, yüksek fiyat” ve yetkinin kötüye kullanılması ile ilgili haber içeriği mevcuttur. Fakat Şiraz kentinde başlayan ekonomik göstergeli toplumsal eylemlere bir vurgu yapılmadığı gözlemlenmiştir. 17.07.2018 tarihli gazetede uluslararası açıdan değerlendirmesi de yapılmış ve “petrol ambargosu” ile ilgili haber içeriği oluşturulmuş ve ABD ile petrol ambargosu bağlamı birlikte ele alınmıştır. Ekonomi içerikli haberlerde yanlış yapılan noktalar üzerinde durulmuş yolsuzlukla mücadeleyle ilişkin içeriklerde mevcuttur. Fakat genel olarak ülkede bozulan ekonomik düzenin daha yumuşak bir şekilde gösterimi mevcuttur. Görevi kötüye kullanma, yöneticilerin savurganlıkları” üzerinde ekonomi bağlamı oluşturulmuş fakat İran’da gerçekleştirilen ekonomik göstergeli harekete ilişkin içerikler üretilmemiştir.

Tablo 4 Gazetelerin İlk Sayfalarında Yer verilen Aktörlerin Dağılımı

Khabar	Yerel Aktörler (Vali, Kaymakam, Yerel Halk, Dini Liderleri)	Ulusal Aktörler (Siyasetçiler, Bakanlar, Sekreterler, rgt Liderleri)	Uluslararası Aktörler
17.07			<ul style="list-style-type: none"> - ABD - Avrupa Konseyi - Avrupa Birlięi
18.07			
19.07			
21.07			

Gazetede yer alan aktörlerin dağılımını incelediğimiz zaman aktörler daha çok ulusal/uluslararası boyutlarda yer alan aktörlerdir. Araştırma kapsamı içerisinde ele aldığımız Khabar gazetesinde yer alan aktörler İran dini Lideri Ayetullah Hamaney, İran İstihbarat Bakanı Mahmud Alevi, Babak Zencani, ABD başkanı Donald Trump, İran Sanayi ve Ticaret Bakanı Mohammed Rıza Nimetzade, Şiraz Dini lideri Naser Makarrem, İbrahim Fayad, Yargı sistemi öncülerinden Sayed Amoli Laricani, Mahmud Vaazi, Türk- İran Ortak Ticaret Eş Başkanı Mehrdad Saadat gibi isimler yer almıştır. Reformist düşünür, siyasetçilere ilişkin haber içeriklerinin sunumu azdır.

5. Sonuç

Ulusal basın, bir ülke içerisinde yerel merkezlerdeki sorunları ele almak için öncelikle yerel basında yer verilen haberleri incelemekte ve ulusal basında bu yerel gazete haberlerinden faydalanmaktadır. Yerel basınlar genellikle o bölgeye has özellikleri, problemleri, bölge halkının şikâyet ve önerilerini gazete sütunlarında yer verirken, ulusal basında da bu eksenlerin yer almasını istemektedir. Modern demokrasinin en önemli özelliği gereği, medyanın tüm sosyal, kültürel ve ekonomik katmanlara sesini duyurmaktır. Bu katmanların medya unsuru ile başarıya ulaşabilmesi için öncelikle medyanın çok sesliliğe yönelik güdüm içerisine girip, tek sesliliğine yönelik adım atmamasıdır. Neo-liberal ortamının yaratmış olduğu medyada tekelleşme ile birlikte çok seslilik zamanla kaybolmuş ve sermaye sahiplerinin sunmuş oldukları metaları halka benimsetme güdümü içerisine girilmiştir. Gerek ulusal basın gerekse yerel basında bu medyanın yoğunlaşma ve medyanın sermayeleştirilmesi amacına hizmet etmesi ile birlikte kamu hizmeti anlayışı yerini sermaye meta üretim aşamasına getirmiştir. Kitle iletişim araçlarının kitleler üzerinde güçlü bir etkiye sahip olduğu görüşü sonrasında iktidar çevreleri de kitle iletişim araçlarını kontrol ve denetim altına almaya başlamışlardır. İktidar çevreleri ile aynı politik çizgide söylemlerini geliştiren bazı gazeteler iktidar çevrelerinden fayda görürken, iktidar ile aynı politik çizgide bulunmayan gazeteler ise bazı problemlerle karşı karşıya kalmaktadır. Araştırmamızda, İran'ın Şiraz kentinde bulunan bir yerel gazete olan Kahabar gazetesi içerik olarak irdelenmiş ve gazetenin haber içeriklerini daha çok ulusal boyutta ele aldığı sonucuna ulaşılmıştır. Ekonomik içeriklerle ilgili haberler fazlaca gazetede yer almıştır. Diğer bir bulgu ise, İran'da son yıllarda ortaya çıkan ekonomik göstergeli toplumsal eylemlere ilişkin içeriklerin olmadığı, ekonomi ile ilgili haberlerde ulusal ve uluslararası boyutları üzerinde durdukları da açıkça gözlemlenmiştir. Ayrıca gazete içeriklerinde reformist düşünür ve aktörlere ilişkin içeriklerin sayısı da denecek kadar azdır. Khabar gazetesinin iktidarın politik söylemleri üzerinde haber çerçevelemesi yapması, ulusal aktörlerin gazete manşetlerine taşınması, gazetenin iktidar güdümünde olduğu sonucuna varılmıştır.

KAYNAKÇA

- Abbas, M. (2008). *Eminent Persia*. New York: Syracuse University Press.
- Berger, A. (1998). *Media Research Techniques, Thousand Oaks*. California: Sage Publications.
- Foran, J. (1993). *Fragile Resistance: Social Transformation in Iran from 1500 to the Revolution*. Boulder: Westview Press.
- Ramin, K. and Bahrapour, A. (1999). *Iran Project (MERIP)*. No. 212 pp. 38-39; Press Update, Middle East Research and Information al-Mujaz 'an Iran, no. 77 (February 1998), p. 16-18.
- Ulusoy, B. (2003). Türkiye'de Yerel Basının Sorunları ve Çözüm Önerileri. *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, 0 (18): 103-116.
- Toulany, G. (2008). "Eine Einführung in die Geschichte der Presse in Iran am Beispiel der Zeitung Game", Doktora Tezi, Göttingen: Georg August Göttingen Üniversitesi.

- Vural, A. M. (2007). İşlev, Önem ve Misyonlarıyla Yerel Basın ve Eskişehir Örnekleminde Elde Edilen Bulgular, Türkiye’de Yerel Basın. *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Yayınları Dergisi*, s. 337-356.
- Ünal, Ş. (1996). Yerel Basın ve Sorunları. *Yeni Türkiye Medya Özel Sayısı*, 2 (12): 1068-1072.
- Özkan, H. ve Rigiderakhshan, M. (2019). İran’da Basının Doğuşu ve Gazeteler. *Erciyes İletişim Dergisi*, 6 (2): 975-994.
- Kışlalı, A.T. (1997). *Siyaset Bilimi*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Yüksel, E. ve Gürcan, H. İ. (2001). *Haberinin El Rehberi, Soru ve Örneklerle Haber Toplama ve Yazma Kural ve Teknikleri*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Yıldırım, B. (2015). *İletişim Araştırmalarında Yöntemler, Uygulama ve Örneklerle*. Konya: Sebat Ofset Matbaacılık.
- Tellenbah, S. (1985). *Untersuchungen zur Verfassung der Islamisch Republik in Iran*. Berlin: Klaus Schwarz Verlag.
- <http://khabarjonoub.ir/index.php?sal=1397&mah=04&rooz=30&I1=%EE%A0%91> (12.09.2018). adresinden erişildi.
- <http://khabarjonoub.ir/index.php?sal=1397&mah=04&rooz=28&I1=%EE%A0%91> (13.10.2018) adresinden erişildi
- <http://khabarjonoub.ir/index.php?sal=1397&mah=04&rooz=27&I1=%EE%A0%91> (12.10.2018). adresinden erişildi.
- <http://khabarjonoub.ir/index.php?sal=1397&mah=04&rooz=26&I1=%EE%A0%91> (11.10.2018). adresinden erişildi.
- <http://www.parsine.com/fa/news/-1358> / 22945 (11.12. 2018) adresinden erişildi.
- <http://shoaresal.ir/fa/news/49802> از-مطبوعات-نژاد-ن-از-اسنادی-۶۸۲۱-ناکزون (11.11.2018). adresinden erişildi.8
- <https://www.rferl.org/a/1342936.html> (2018). adresinden erişildi.
- http://www.bbc.com/persian/arts/story/2007/03/070316_la-cy-iran-press-1385.shtml (12.09.2018) adresinden erişildi.
- 140105_144_serial_murders_newspaper (2018). adresinden erişildi.
- <http://www.euronews.com/2013/02/01/black-Sunday-the-day-iran-arrested-journalisten> (12.10.2018) adresinden erişildi.
- <https://www.haberler.com/obama-manseti-ahmedinejad-a-gazete-kapattirdi-haberi/> (12.09.2018). adresinden erişildi.
- [https://odatv.com/\(12.12.2018\).humeyni-iranin-hurriyet-gazetesi-ayandegana-neden-ofkeliydi-1509081200.html](https://odatv.com/(12.12.2018).humeyni-iranin-hurriyet-gazetesi-ayandegana-neden-ofkeliydi-1509081200.html) adresinden erişildi.
- <http://abyznewslinks.com/iran.htm> (01.02.2020) adresinden erişildi.